

Пропозиції
до проекту Закону України
«Про внесення зміни до статті 51 Регламенту Верховної Ради України
щодо політичної відповідальності народних депутатів України від
політичних партій, діяльність яких зупинена (призупинена)»
*(реєстр. № 7424 від 01.06.2022 р.)**

Необхідність розробки даного законопроекту, як зазначено в пояснювальній записці, обумовлена потребою встановлення процедури та виду політичної відповідальності народних депутатів України, які входять (входили) у депутатську фракцію, що була сформована політичною партією, діяльність якої зупинена (припинена) рішенням Ради національної безпеки і оборони України, з метою забезпечення національної безпеки й громадського порядку. Вказаної мети пропонується досягнути шляхом внесення доповнень до статті 51 Глави 9 «Дотримання дисципліни та норм етики народними депутатами на пленарних засіданнях Верховної Ради України» Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України «Про Регламент Верховної Ради України» (далі – Регламент Верховної Ради).

Проаналізувавши положення законопроекту, вважаємо за необхідне висловити такі міркування.

1. Відповідно до частини четвертої статті 9 Регламенту Верховної Ради сесії Верховної Ради складаються із засідань Верховної Ради, засідань комітетів, тимчасових слідчих комісій і тимчасових спеціальних комісій, що проводяться в період між пленарними засіданнями, роботи народних депутатів у депутатських фракціях (депутатських групах) та з виборцями. За змістом частини п'ятої цієї ж статті засідання Верховної Ради можуть бути пленарними, урочистими, а також можуть проводитися у формі парламентських слухань.

Стаття 51 Регламенту Верховної Ради стосується питань дотримання дисципліни та норм етики народними депутатами на пленарному засіданні. У змісті цієї статті йдеться про встановлення відповідних заборон народному депутату України, зокрема щодо порушення морально-етичних норм під час проведення саме пленарного засідання. Натомість новою частиною восьмою, якою пропонується доповнити цю ж статтю, передбачається запровадження політичної відповідальності народного депутата за факти, що не пов'язані із його поведінкою на пленарному засіданні Верховної Ради України.

З огляду на вищезазначене сумнівною видається доцільність внесення відповідних доповнень саме до статті 51 Регламенту Верховної Ради України, оскільки вони, на нашу думку, не є предметом регулювання цієї статті.

2. Згідно з положеннями законопроекту в разі введення в дію Президентом України рішення Ради національної безпеки і оборони України про зупинення (призупинення) діяльності політичної партії, яка сформувала у Верховній Раді депутатську фракцію, Верховна Рада може прийняти рішення про позбавлення народного депутата, який входить (входив) у таку депутатську фракцію, права брати участь у пленарних засіданнях Верховної Ради, урочистих засіданнях Верховної Ради, парламентських слуханнях, засіданнях Погоджувальної ради,

комітетів, підкомітетів, тимчасових слідчих та тимчасових спеціальних комісій, у роботі Лічильної комісії й офіційних парламентських делегацій України на період зупинення (призупинення) діяльності політичної партії.

Таким чином, застосування запропонованих законодавчих положень, як це вбачається із їх змісту, фактично унеможливить здійснення відповідним народним депутатом своїх повноважень на постійній основі як представником Українського народу у Верховній Раді України (частини перша, друга статті 1 Закону «Про статус народного депутата України»). Таке тимчасове позбавлення народного депутата його повноважень не передбачено Конституцією України та Законом «Про статус народного депутата України». Також у законопроекті чітко не визначений строк позбавлення народного депутата його повноважень (йдеться про «період зупинення (призупинення) діяльності політичної партії»).

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

**Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*